

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/149/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219059
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113219059.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Europôžička, s. r. o., Hradbová 19, Košice, právne zastúpenému JUDr. Marošom Minčíkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 7 proti žalovaným: 1. U. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. X/X, B.. a 2. D. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. X/X, B. v konaní o zaplatenie 11 105,28 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného v 1.rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 25. 09. 2014, č. k. 9C/170/2013-50 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok okrem výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a konanie zastavil a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie istiny 9 001,66 Eur s prísl. zastavil. Zaviazal žalovaného v 1.rade zaplatiť žalobcovi 2 103,62 Eur s prísl. s tým, že žalovaný v 1.rade je povinný dlžnú sumu spolu s príslušenstvom zaplatiť spoločne a nerozdielne s D. G., nar. XX. XX. XXXX v rozsahu, v ktorom bola táto na rovnaké plnenie zviazaná platobným rozkazom Okresného súdu Prešov, č. k. 7Ro/239/2013-23 zo dňa 26. 09. 2013 právoplatným dňa 23. 09. 2013. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil, cit.: „Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným (pôvodnými žalovanými) došlo k uzavretiu zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou pôžičky. Žalobca sa domáha iba zaplatenia istiny zo splátok splatných do rozhodnutia súdu, a preto súd žalobe bez ďalšieho vyhovel. Súd priznal vychádzajúc z úrokových sadzieb aj úroky z omeškania z jednotlivých nezaplatených splátok odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol. Zároveň súd rozhodol o solidárnosti plnenia medzi žalovaným a pôvodne žalovanou v 2.rade v prekrývajúcej sa časti plnenia. Vzhľadom na to, že späťvzatie žaloby bez toho, aby bolo žalovaným poskytnuté plnenie a zastavenie konania v tejto časti je neúspechom žalobcu v zmysle ust. § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. a prevažne úspešný žalovaný nežiadal priznať náhradu trov konania, súd rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania“.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v 1.rade. Uviedol, že celá zmluva o pôžičke je podvod a vznikla na základe vyhrážok. Žalovaný v 1.rade spolu s manželkou nikdy od žalobcu finančnú hotovosť tak, ako je uvádzané v žalobe neprijali. Žalovaný v 1.rade sa pred súdom prvého stupňa neúčastnil pojednávania, nakoľko dlhodobo pracuje mimo územia Slovenskej republiky, a preto nemohol ozrejmiť situáciu ako zmluva vznikla a ako boli spoločne s manželkou donútení ju podpísať.

K odvolaniu sa žalobca písomne nevyjadril.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 O. s. p. a zistil, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie, ani na zmenu rozsudku v jeho napadnutej časti.

V prvom rade je potrebné vytknúť súdu prvého stupňa, ktorý skonštatoval, že vydaný platobný rozkaz z 26. 09. 2013, č. k. 7Ro/239/2013-23 sa stal voči žalovanej v 2. rade právoplatný. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že odpor proti platobnému rozkazu podávali obidvaja žalovaní tvrdiac, že zmluva uzatvorená so žalobcom je neplatná, bola uzatvorená podvodom a pod nátlakom.

V zmysle ust. § 174 ods. 2 O. s. p. včas podaný odpor podanými obidvoma žalovanými proti platobnému rozkazu spôsobil zrušenie celého platobného rozkazu k obidvom žalovaným, a preto súd prvého stupňa mal nariadiť pojednávanie a ďalej konať s obidvoma žalovanými. Keďže súd prvého stupňa tento princíp porušil, boli splnené podmienky na zrušenie rozsudku v jeho vyhovujúcich výrokoch v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p..

Odvolačný súd nie je zástancom kasačných rozhodnutí v prípadoch tzv. nevyhnutného dvojinštančného posúdenia nároku a nemyslí si ani, že princíp dvojinštančnosti je ústavným princípom, keďže v ústave o dvojinštančnosti niet zmienky (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 777/07, ze dne 31. 07. 2008).

No zdá sa, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v otázke tzv. zmeňujúcich rozsudkov je konštantná. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 302/2008 z 30. júla 2009:

„Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, mal správne rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania, odvolací súd mohol učiniť zadosť iba kasačným rozhodnutím. Tým, že odvolací súd tak nepostupoval, znemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, lebo im odoprel možnosť prieskumu správnosti nových, prípadne z pohľadu súdu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom, však rozhodujúcich skutkových zistení.“

Obdobne tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo V 41/2009:

„Ak odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa z iného právneho dôvodu, ako prvostupňový súd a na základe skutkových zistení, ktoré neboli predmetom dokazovania, rozhodol v rozpore so zásadou dvojinštančnosti. Takýmto postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu boli splnené skutočnosti zakladajúce prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“

Vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu je výstižným „české“ rozhodnutie (C. H. Beck č. C 201/2001), citované takmer vo všetkých „slovenských“ komentároch k Občianskemu súdnemu poriadku:

„Je- li ke správne rozhodnutí o věci samé zapotřebí podstatných (pro rozhodnutí zásadně významných) skutkových zjištění, která neučinil soud prvního stupně, popřípadě která tento soud učinil, ale vzhledem k nesprávnému právnímu názoru, který zaujal, na nich své rozhodnutí nezaložil, nejsou podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí soudu prvního stupně; odvolací soud proto rozhodnutí zruší a věc vrátí soudu prvního stupně k dalšímu řízení.“

Zároveň takýto postup, podľa NS SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 3Cdo 40/2009 z 5. novembra 2009), je zodpovedajúci princípu dvojinštančnosti:

„Pri viazanosti súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu zostáva dvojinštančnosť zachovaná, nakoľko účastník má po opätovnom rozhodnutí súdu prvého stupňa (po zrušení a vrátení jeho predchádzajúceho rozhodnutia) možnosť znovu ho napadnúť riadnym opravným prostriedkom na inštančne vyššom súde. Skutočnosť, že súd prvého stupňa je po zrušení a vrátení svojho predchádzajúceho rozhodnutia viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, je daná priamo zákonom (§ 226 O.s.p.), preto nemôže zakladať vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. (R. Urban; www.otvorenepravo.sk).

So zreteľom na uvedené potom odvolací súd napadnutý rozsudok v jeho vyhovujúcich výrokoch postupom vyplývajúcim z ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Keďže v predmetnom konaní sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 27. 11. 2012, úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude vyporiadať sa s tvrdením žalovaných v 1. a 2.rade, že zmluva bola uzatvorená nečestným spôsobom pod nátlakom, tiež s ich tvrdením, že na základe zmluvy o pôžičke im nikdy suma 8 700 Eur odovzdaná nebola. Zároveň súd prvého stupňa sa vyporiada so všetkými účastníkmi tvrdenými skutočnosťami, ktoré sú relevantné pre posudzovanie platnosti, resp. neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy o pôžičke. Vlastnými slovami súd vyhodnotí, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov a pri zistení skutkového stavu veci. Súd prvého stupňa nové rozhodnutie odôvodní tak, aby jeho štruktúra zodpovedala zásadám vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 2 O. s. p.. V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Súd prvého stupňa bude dbať aj na to, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé a zrozumiteľné, lebo len odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkom konania, aby posúdili ako súd ich vec vyložil, aké právne predpisy aplikoval a akými úvahami sa spravoval pri rozhodovaní vo veci samej.

Odvolací súd v súvislosti s prejednávanou vecou poukazuje na to, že nemali by byť žiadne pochybnosti, že v danej veci sa jedná o spotrebiteľský charakter vzťahov medzi účastníkmi konania a s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. je dôvodné žalovanému vrátiť nesprávne vyrubené súdny poplatok za odvolanie (č. l. 73 spisu).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.